

IGOR BRZOJA - ŽAN (1963 - 2005)

ČOVJEK KOJI JE DRŽAO MAZBAND

Nedavno na krematoriju oprostio sam se od prvog prijatelja koji je ovaj svijet napustio silom prirode. Nakon obavljenog pogrebnog rituala nisam se mogao oteti dojmu da je ispraćaju trebala biti posvećena puno veća pažnja od strane speleološkog "jet seta", čiji neki članovi očito predstavljaju veličinu samo u svom vlastitom ogledalu. U skladu sa osobnim osjećajima prema njemu ovaj članak neće biti napisan kao klasični "in memoriam", već kao moj pokušaj da opišem postojanje jedne tople špiljarske duše sa svim njenim manama i vrlinama u jednom suhoparnom, poluznanstvenom establišmentu.

Igora sam upoznao negdje u jesen 1980.g., ispred Studentskog centra. Nakon par rečenica upitao sam ga da li bi se možda bavio speleologijom i naravno odveo ga u tadašnji SD Ursus spelaeus. Organizirali smo nekoliko "Zrcala" i par lakših špilja i eto speleologa; slučajno se desilo da je pohađao fotografsku školu i eto speleološke fotografije. Vrlo brzo je dobio nadimak Žan odnosno Parizlija kako smo ga koji put zvali.

Učestvovao je u gotovo svim istraživanjima S.D.U.S., u Ličkom Cerju, Svetom Roku, Resniku i Sjevernom Velebitu. Poslije kad sam otišao u S.O.P.D. Željezničar nastavili smo gibati zajedno jer smo već bili takva škvaldra da se nije mogao zamisliti izostanak bilo koga sa određene akcije. U to doba radi održavanja kondicije ponavljali smo većinu dubokih objekata Hrvatske: Balinku, Rašpor, Podgračišće II, Ponor

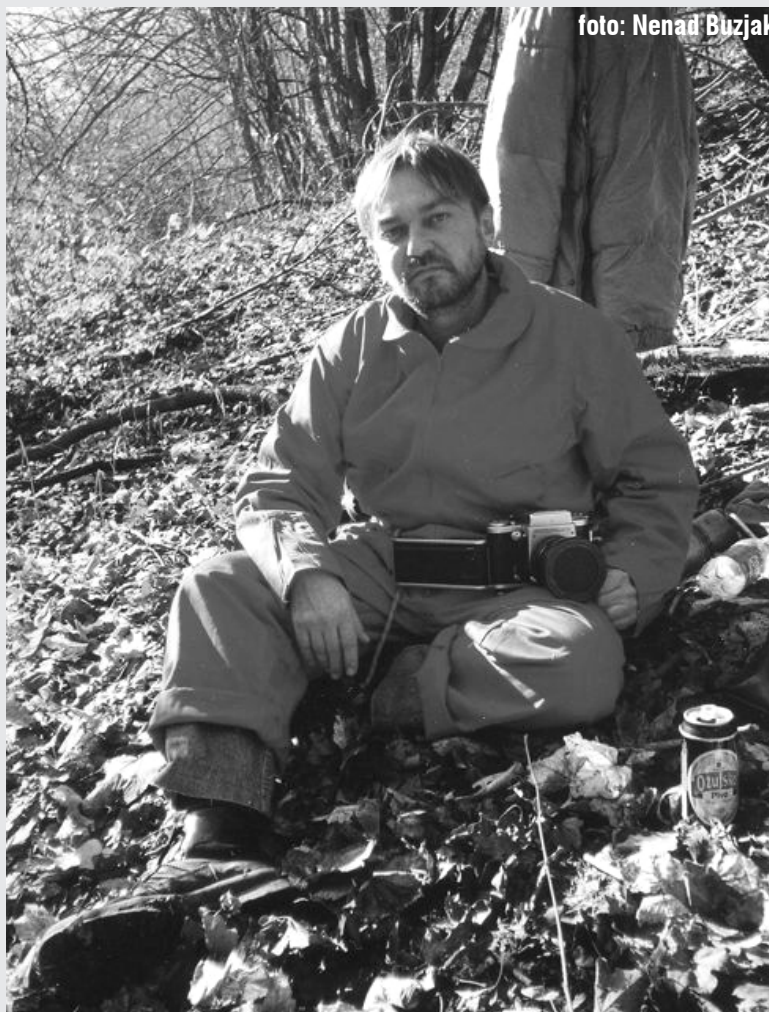

foto: Nenad Buzjak

na Bunjevcu i druge. Tražeći i istražujući jame i špilje prešli smo Dinaru, Poštak, gorje oko Gračaca, Bruvna i Mazina, a Velebit smo prošli nebrojeno puta uzduž i poprijeko. Na terene je išao sa svim speleološkim organizacijama, jer mu je bilo najvažnije da se negdje ide i da se nešto radi. Kada smo bili zajedno obično mu je pripala manje zahtjevana uloga držača mazbanda, uz koju je unatoč svim mojim maltretiranjima uspio posnimiti i ponešto fotografija. Možda nije imao volje biti organizator, možda se zbog te uloge vječnog držača mazbanda nekima činilo da je speleolog

iz drugog plana. Međutim, da nije bilo njega, ne bi bilo ni mnogih značajnih istraživanja koje sam organizirao. Kad god sam došao na neku ideju obično je on bio taj koji ju je podržao. Zajedno smo pretraživali Klementu i rekognoscirali i istražili većinu tadašnjih objekata. Kad sam se zagnjurio u sifon ponora u Klepinoj dulibi II bez ronilačkog odijela, on je bio taj koji mi je obrisao leđa i pomogao da navučem opremu. Jednostavno je bio dio ekipe i na suhom i na "mokrom" terenu, na mucu i veselju. Neke njegove "mušice" postale su fore koje su se

hrpu puta prepričavale uz vatricu. Kao na primjer kada je prilikom oluje na Sadikovcu ponudio svoj kišobran pod kojim se do tada skrivao, mojoj ženi, tek kada smo zaključili da bi mogao privući grom: "Višnja 'oš kišobran"; ili tradicionalno žniranje konzervi, kojih se uvijek moglo naći u njegovom ruksaku prilikom povratka s terena. Devedesetih je sudjelovao u stvaranju i bio član Speleološke sekcije Hrvatskog geografskog društva,

kasnije preimenovane u Speleološko društvo "Dinaridi", čijim je predsjednikom bio od 1998. do 2003. Bio je aktivan u istraživanjima otoka Cresa, Risnjaka i fotografiranjima žumberačkih špilja. U tom razdoblju već je smanjio svoje špiljarske aktivnosti, ali se uspio odhrvati najvećoj opasnosti: beskorisnom lamentiranju i soljenju pameti kojom neki isluženi i oni nikad potvrđeni speleolozi nastoje opravdati svoje postojanje. Možda će mu neki u

tom razdoblju zamjeriti nezainteresiranost ili neprofesionalnost, ali on nikada i nije bio čovjek s profesionalnim osjećajima za speleologiju.

On je jednostavno bio čovjek s kojim je bilo ugodno otići negdje i navečer uz vatru popiti piće i smotati cigaretu.

Jadranko Ostojčić - Makina

Špilja u kamenolomu Tounj

foto: Igor Brzoja - Žan